

# Meidän koulussa on ilo olla ja oppia

OAJ, Kuntaliitto ja Vanhempainliitto kampanjoivat kiusaamisen ja väkivallan nujertamiseksi

## Luomme koulun toimintakulttuuria yhdessä

■ Koulussa opettajat ja oppilaat, rehtori, oppilashuollon asiantuntijat, muu henkilökunta ja vanhemmat toimivat kaikki yhdessä turvallisen opiskeluympäristön, oppimisen ilon sekä kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin puolesta.

On tärkeää, että koulu on yhteisö, jossa toimintakulttuuriin ja esimerkiksi oppilaiden ryhmäytymiseen kiinnitetään huomiota. Kaikilla on tiedossa, kenelle voi kertoa huolenaiheista, joihin koulussa puututaan. Yhteisöllinen opiskeluhoolto seuraa säännöllisesti ja suunnitelmallisesti oppilaiden hyvinvointia.

Turvallisuus ja oppimisen mahdollistaminen ovat perustana, kun päätetään tiloista ja ryhmien muodostamisesta. Koulun henkilökunta, oppilaat ja vanhemmat kehittävät yhdessä yhteisöllisiä toimintatapoja ja välittämisen kulttuuria. Kodin ja koulun välinen yhteistyö on säännöllistä ja kaikkia osapuolia kunnioittavaa.

## Toimimme suunnitelmallisesti

■ Koululla on häirinnän, kiusaamisen ja väkivallan estämistä koskeva suunnitelma. Suunnitelma ohjaa koulun arkea. Se on tuttu oppilaille, vanhemmille ja opettajille.

Suunnitelmaa päivitetään tar-

peen mukaan. Jos koululla on käytössä kiusaamisen vastaisia malleja tai ohjelmia, suunnitelmassa kuvataan niiden soveltamista.

## Kerromme kiusaamisesta

■ Koulun opettajalla ja rehtorilla on lakisääteinen velvollisuus ilmoittaa vanhemmille tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta kiusaamisesta, häirinnästä ja väkivallasta.

Koulun henkilökunta, oppilaat ja vanhemmat ymmärtävät, miten tärkeää on, että tieto kulkee kumpaankin suuntaan.

Tiedonkulun varmistamiseksi on yhdessä luotu monenlaisia tapoja il-

moittaa opettajalle tai rehtorille häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta.

## Puutemme yhdessä

■ Opettajan tai rehtorin on puuttettava kiusaamiseen heti, kun siitä on saatu tieto tai kiusaamista on havaittu. Heidän on selvitettävä tilanne häirinnän, kiusaamisen ja väkivallan estämistä koskevan suunnitelman mukaan.

Opettajalla tai rehtorilla ei ole oikeutta määrätä rangaistuksia oppilaan vapaa-aikana tapahtuvista asioista. He voivat kuitenkin ilmoittaa vanhemmille tietoonsa tulleita asioita tapahtuma-ajasta ja -paikasta →



riippumatta sekä tarvittaessa selvittää niitä vanhempien kanssa.

Vanhempienkin on hyvä kertoa kouluun vapaa-ajalla huomatuista häirinnästä, kiusaamisesta ja väkivallasta.

### **Ilmoitamme tarvittaessa poliisille**

■ Kun opettaja tai rehtori ilmoittaa vanhemmille tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta kiusaamisesta, häirinnästä tai väkivallasta, samalla pohditaan yhdessä, onko kyseessä tilanne, jossa tarvitaan poliisin apua tai joka pitäisi antaa poliisin tutkittavaksi.

Tämän lisäksi opettajalla ja rehtorilla on lakisääteinen velvollisuus ilmoittaa sekä poliisille että lastensuojelulle, kun heillä on tehtävässään tietoon tulleiden seikkojen perusteella syytä epäillä, että lapsen on kohdistettu seksuaalirikoksena tai henkeen ja terveyteen kohdistu-

vana rikoksena rangaistavaksi säädetty teko.

### **Käytämme lakiin perustuvia puuttumisen keinoja**

■ Rehtori ja opettaja voivat käyttää vain perusopetuslaissa säädettyjä puuttumis-, turvaamis- ja rangaistuskeinoja. Ensisijaisesti turvaututaan kasvatustieteelliseen. Kurinpitokeinoja ovat luokasta tai muusta tilasta poistaminen lopputunnin ajaksi sekä jälki-istunto.

Jos oppilaalle halutaan antaa kirjallinen varoitus tai hänet halutaan erottaa koulusta määräajaksi, pitää tehdä hallinnollinen päätös ja antaa muutoksenhakuohjeet. Turvaamistoimena oppilaalta voidaan evätä oikeus opetukseen loppupäivän ajaksi.

Rehtori voi pedagogisilla tai turvallisuuteen liittyvillä perusteilla muuttaa oppilaiden luokka- ja ryhmäjakoja, jos opetussuunnitelman mukaisen opetuksen antaminen ei muutoin toteu-

du. Oppilasta ei voi rangaistukseksi määrätä opiskelamaan kotona.

### **Tarjoamme tukea ja apua**

■ Kiusaamis-, syrjintä- ja väkivaltatilanteiden osapuolina olevilla oppilailla on oikeus tarvitsemaansa tukeen. Oppilaiden käytettävissä ovat kouluterveydenhuollon palvelut sekä psykologi- ja kuraattoripalvelut. Oppilaan tai huoltajan suostumuksella asia voidaan viedä oppilashuollon moniammatillisen asiantuntijaryhmän käsiteltäväksi.

Opetuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että rangaistuksen saaneelle oppilaalle on järjestetty tarvittava oppilashuolto.

### **Seuraamme tilannetta yhdessä**

■ Opettaja tai rehtori ilmoittaa kiusaamis-, häirintä- tai väkivaltatilanteen selvittelystä ja ratkaisusta viiveettä kaikkien osapuolten vanhemmille. Opettaja ja oppilas seura-

vat, uusiutuuko tilanne, ja ilmoittavat, jos tilanteet jatkuvat.

Myös vanhempien on varmistettava, ettei tilanne toistu ja että heidän lapsensa voi hyvin. On tärkeää, että vanhemmat ilmoittavat opettajalle tai rehtorille, jos esimerkiksi kiusaaminen jatkuu. Kiusaamiseen puututaan heti ja jatkotoimista päätetään yhdessä.

### **Yhteistyössä**

